

Kitabu cha Ayubu

Kikao cha 19: Ayubu 31:1, Agano na Macho Yake

Na John Walton

Huyu ni Dk. John Walton na mafundisho yake juu ya Kitabu cha Ayubu. Hiki ni kipindi cha 19, Ayubu sura ya 31:1, Agano na Macho yake.

Utangulizi [00:25-1:19]

Sote tuko tayari kufanya hotuba ya Elihu. Lakini kabla hatujaingia katika hilo, nataka kushughulikia mstari mmoja mahususi katika Kiapo cha Ayubu cha kutokuwa na hatia. Ninarejelea sura ya 31:1. Tafsiri ya NIV inasema, "Nilifanya agano na macho yangu, nisitazame msichana kwa kumtamani." Ni mstari wa kuvutia kuanza mfululizo wake. Na ninataka kuiangalia kwa makini ili kuhakikisha kwamba tunaelewa inachosema. Kwa sehemu kubwa ya sehemu hii, nitakuwa ninasoma kutoka kwa maoni yangu. Haya ni Maoni ya Maombi ya NIV kwenye Kitabu cha Ayubu. Nimeitaja hapo awali. Inaingia kwa undani zaidi kuliko kitabu nilichofanya na Tremper Longman kinachoitwa Jinsi ya Kusoma Ayubu. Kwa hivyo, nataka kuzungumza juu ya maelezo maalum ya kuelewa Kiebrania cha kifungu hiki.

Agano [1:19-148]

Mstari unaanza kwa kurejelea agano, na ni istilahi za kawaida sana hapo. Neno la kufanya agano na neno kwa ajili ya agano ni sawa sana na unayoweza kupata mahali pengine popote katika maandiko ya Biblia. Kwa hiyo, agano mara nyingi ni mapatano yanayofanywa na kibaraka, na yote haya yanadokeza kwamba macho ya Ayubu yanachukuliwa kama vibaraka vinavyoletwa chini ya udhibiti. Huo ungekuwa msukumo wa lugha ya agano.

***Ethonen* , si Tamaa bali "kutafuta" au "kuuliza" [1:48-3:41]**

Kwa kuwa mstari huu unaonekana kuwa taarifa ya wazi kuhusu maadili ya ngono, inatubidi kuzingatia maelezo kwa makini. Kitenzi katika mstari wa pili kinachoelezea shughuli iliyokatazwa ni *ethonen* . Ni aina ya hithpael ya mzizi *bin* , ambayo hutokea mara 22 katika Agano la Kale na mara nane katika Kitabu cha Ayubu. Mengi ya matukio

haya yanaelezea uchunguzi wa karibu au makini wa kitu. Katika tukio moja tu, Zaburi 37:10 ni kitenzi kinachofuatwa na kihusishi hiki mahususi 'al . Hiyo ni muhimu katika Kiebrania; kitenzi kinachotumiwa na viambishi tofauti kinaweza kuchukua maana tofauti kulingana na kiambishi.

Kwa hivyo, tunatazama kwa makini sana tukio hili moja ambapo kihusishi hiki hiki kinatumika baada ya umbo hili la kitenzi. Hapo inahusu kutafuta, lakini bila kupata katika hali hiyo, waovu; tukio hili au tukio lingine lolote la fomu ya hithpael linabeba hisia zozote za ngono. Hilo linapaswa kuwa onyo kwetu kuhusu kuleta hilo.

NIV imefikia tafsiri yake kwa muktadha, sio kwa matumizi mengine ya neno. Inafasiri macho kuwa ya matamanio kwa sababu kitu chake ni bikira. Neno la Kiebrania ni *betulah* . Lakini tafsiri hii haielezi kwa kuridhisha kwa nini katazo hilo, machoni pa Ayubu, limewekewa mipaka kwa *betula* . Ikiwa maadili ya kujamiiana ndio suala kuu, itakuwa kawaida zaidi kwa agano hili kuenea kwa mwanamke yeyote, bila kujali hadhi yake.

***Betula* : Bikira na/au mwanamke chini ya ulinzi wa baba yake [3:41-5:20]**

Betulah , tena, "bikira" ni tafsiri ya kawaida, lakini kwa kweli si hali ya kijinsia ya mwanamke au hali inayowasilishwa kwa *neni betulah* . Inarejelea mwanamke ambaye anabaki chini ya ulinzi wa baba yake. Katika hali nyingi, bila shaka, hii ina maana kwamba hajapata uzoefu wa ngono au kukutana ngono. Kwa hiyo, yeye ni bikira. Lakini kuna tukio moja au mbili katika Agano la Kale ambapo mtu ambaye kwa hakika amewahi kujamiiana bado ni *betulah* .

Kwa hivyo tunapaswa kuwa waangalifu na jinsi tunavyoainisha istilahi. Masharti si lazima yaanguke katika kategoria sawa na yanavyofanya katika mfumo ya uainishaji wa Kiingereza. Kwa hivyo, Waisraeli walikuwa na nia zaidi ya kuainisha mwanamke kulingana na ulinzi wa nani, kama ana mume au hana, kama amezaa mtoto au la, huo ni mfumo wao wa uainishaji, sio kama amekutana na ngono au la, ambayo ni mfumo wetu wa kategoria.

Kwa hivyo, hii ni *betulah* ambayo Ayubu hataitazama. Ikiwa msichana ataendelea kuwa chini ya ulinzi wa baba yake, hiyo ina maana kwamba yeye ni mgombea anayeweza kuolewa, na jamii wakati huu ilikuwa na wake wengi kwa raha. Kwa hiyo, wazo la kwamba Ayubu angekuwa akimfikiria mwanamke kwa ajili ya ndoa ndilo linaloonyeshwa hapa.

Mah nini? [5:20-5:46]

Kwa hivyo, ili kufikia uelewa mzuri wa kitenzi hiki, inabidi tuanze upya. Ayubu amefanya agano kuhusu macho yake. Hiyo ni wazi sana. Sehemu ya pili ya mstari huanza na chembe ya kawaida ya kuhoji *mah* , ambayo kwa Kiebrania inamaanisha "nini," ingawa matumizi ya Ayubu ya chembe hii yanapatana katika kitabu chote. Tafsiri nyingi huchagua kutoitoa katika hali hii.

Mchango wa Zaburi 37:10 [5:46-7:51]

Kwa kawaida, katika Ayubu, chembe hii inatanguliza swali la balagha, ambalo linaonekana uwezekano hapa pia. Zaburi 37:10, aya tuliyokwisha taja, inatumia kitenzi hiki na kihusishi, na inatumia kitenzi sawa na mstari huu kuelekeza kwa msomaji kutazama pande zote kwa ajili ya eneo la waovu. Katika muktadha wake, agizo hili linapendekeza kwamba ikiwa mtu atauliza kwa bidii juu ya hali ya waovu, utaftaji hautatoa chochote. Ikiwa tunatumia maoni haya kwa kauli ya Ayubu, maana yake itakuwa kama ifuatavyo: Kwa kuwa nimefanya agano kwa ajili ya macho yangu, nitakuwa na faida gani katika kuuliza kuhusu *betula* ? Hiyo ni, kuchunguza au kuuliza juu ya upatikanaji wake kwa ndoa. Kuuliza baada ya *betula* si sawa na kuuliza kuhusu kahaba. Ikiwa kifungu kilikuwa kinazungumza dhidi ya tamaa, tungetarajia kitenzi *hamad* kitumike. Hiyo itakuwa chaguo zaidi. Zaidi ya hayo, *betulah* kwa ujumla huonyesha bikira, lakini ubikira ni wa kimazingira zaidi kuliko uwakilishi wa kweli wa maana ya msingi ya neno. Zaidi ya hayo, *betulah* ni msichana anayeweza kuolewa ambaye bado yuko katika nyumba ya baba yake na chini ya ulinzi wake. Mtu angeulizia baada ya *betulah* ili kupanga ndoa. Uchunguzi kama huo unaweza kuchochewa na tamaa;

tunamfikiria Samsoni katika Waamuzi 14:2, lakini hiyo ni moja tu ya njia mbadala kadhaa na haiwezi kukisiwa kiatomati. Kwa hakika, ndoa yoyote iliyopangwa huanza kwa kuuliza kuhusu *betulah* .

Harem na Hadhi Ndio Maana Si Tamaa [7:51-9:25]

Kwa kuzingatia mjadala huu, agano la Ayubu kuhusu macho yake haliwezi kufasiriwa kama ahadi ya kujinyima moyo kwa sababu tayari ana mke. Njia mbadala ya kimantiki ni kwamba taarifa hiyo inahusu kupatikana kwa maharimu. Hivyo ndivyo unavyofanya unapouliza kuhusu mke, *betulah* . Harem kubwa ilikuwa kiashiria cha nguvu na hadhi katika ulimwengu wa zamani. Ayubu ameachana na wazo la kukusanya wake wengi na masuria, na anataja uamuzi huu kama agano kuhusu macho yake ili kusisitiza jambo kwamba yeye hata hayuko kwenye harakati. Nadhiri hii inaakisi kauli yake katika sura ya 31, aya ya 24 na 25, kwamba hajajikita katika kutafuta mali. Ayubu hajaweka nadhiri ya umaskini wala nadhiri ya usafi wa kiadili bali anaepuka kufuata sana umashuhuri. Ufafanuzi huu unazingatia kila chaguo la neno ambalo mwandishi amefanya na kwa hivyo inatoa tafsiri inayowezekana zaidi. Ipasavyo, aya hiyo haina uhusiano wowote na maadili ya ngono, kwa jinsi yanavyoweza kuwa muhimu. Badala yake, inapatana na matamko mengi ya Ayubu kwamba hajajaribu kuunganisha au kutumia mamlaka vibaya, na hivyo kumjaribu mtu katika cheo chake.

Umuhimu wa Kusoma kwa Karibu Maandiko ya Kiebrania [9:25-9:57]

Kwa hiyo, tunaona kwamba mstari unasoma tofauti kidogo kuliko tunavyoweza kuwaza. Hili ndilo linaweza kuwa tokeo tunapojihusisha katika usomaji wa karibu wa maandishi ya Kiebrania na kisha kujaribu kuona kile tunachopata katika nuru ya mtiririko wa kimantiki wa hoja. Inaweza kutupa mtazamo tofauti. Sasa tuko tayari kuendelea na Elihu.

Huyu ni Dk. John Walton na mafundisho yake juu ya Kitabu cha Ayubu. Hiki ni kipindi cha 19, Ayubu 31:1, Agano na Macho yake. [9:57]

